

Vrouwen van dagen: in wijsheid oud worden (2000)

Joke Korving

Haagsche Courant, 18 maart 2000

foto: Harry Verkuylen

De start van de Tour de France in Den Bosch. Sieth Delhaas was er, op verzoek van haar jongste dochter, drie jaar geleden bij. Toen ze dat kort erna aan haar kleinzoon van 9 vertelde, was het jongetje verbijsterd. Een oma bij zo'n wielerspektakel! Dat had hij nog nooit gehoord!

“Ik had het beeld van die brave oma aan het wankelen gebracht”, lacht ze. “Met dit soort dingen breek je een beeld af. Het is een simpel voorbeeld, maar je hoeft ook niet meteen een revolutie te ontketenen”.

Kritisch oud worden. Sieth Delhaas levert dagelijks het bewijs. De publiciste en theologe uit het Brabantse Vught wil vooral ook anderen aansporen.

Haar boek ‘Vrouwen van dagen’ kan de leidraad zijn. Dat gebeurt bijvoorbeeld volgende week zaterdag op de Tiltenberg in Vogelenzang. Sieth Delhaas leidt dan haar boek in en gaat in gesprek met de deelnemsters. Daarna kunnen de vrouwen in groepjes verder praten over thema’s.

In het boek zijn gesprekken verwerkt van negen vrouwen tussen de 60 en 77 jaar. Zij zijn jarenlang betrokken geweest bij de vrouwenbeweging en hebben actief meegedaan aan de feministische cultuurkritiek op kerk en samenleving.

Vragen

De negen noemen zich de werkgroep ‘Overleven door vriendinnen’. Een scala aan vragen hebben zij doorgenomen: van de materiële situatie, tegenslagen en teleurstellingen in het verleden, tot de dialoog met jongeren, oma-zijn en inspiratie en geloven. In ‘Vrouwen van dagen’, dat binnen vijf maanden aan een tweede druk toe was, zijn ook verhalen en visies opgenomen van actieve oudere vrouwen – sommigen zijn tegen de negentig – naar wie de werkgroep een vragenlijst zond.

In het laatste hoofdstuk reikt Sieth Delhaas de lezers handvatten aan voor kritisch oud worden. Ook hoe tot wijsheid te komen in de ouderdom.

Niet voor niets koos zij als titel ‘Vrouwen van dagen’. Die verwijst naar de term ‘ouden van dagen’, maar ook naar de boeken Daniël en Openbaringen in de bijbel. ‘Naar de Oude van Dagen, die op de troon zit’, schrijft ze. ‘Een gezaghebbend persoon. Daarmee komt de wijsheid in beeld, die spreekwoordelijk bij ouder worden zou behoren’.

Heftig

Haar boek is geen werk dat je verslindt. Daarvoor zijn de ervaringen en toekomstverwachtingen van de vrouwen soms te heftig; je moet het zo nu en dan

wegleggen. “Het is geen leesboek, ook geen studieboek”, reageert ze. “Je zou het kunnen gebruiken als de boekjes van vroeger met wijze gezegden. Daar moest je over nadenken. In ‘Vrouwen van dagen’ staan uitspraken waar heel veel anderen zich in zullen herkennen”.

Alle thema’s in het boek liggen haar na aan het hart. Toch zal ze het belang van een paar extra benadrukken. Het verleden meer onder ogen durven zien, is zo’n onderwerp.

“De meeste mensen zijn geneigd de vervelende dingen die ze hebben meegemaakt een beetje weg te schuiven. Ik denk dat je tegenslagen en teleurstellingen uit het verleden moet verwerken. Ze kunnen je anders bij het ouder worden negatief beïnvloeden. Verwerken draagt bij aan je geestelijke gezondheid; het betekent vaak dat het dan lichamelijk ook beter met je gaat”.

Ze weet dat verwerking tijd vraagt.

Haar jongste dochter stierf een jaar geleden aan kanker. Haar ziekte bracht haar terug naar het ouderlijk huis, waar Sieth Delhaas haar verzorgde. Het verdriet kondigde zich na haar overlijden in alle hevigheid aan.

“Ik ben een ander mens geworden en ben nu moeizaam bezig draadjes aan elkaar te knopen. Maar ondanks deze aanslag op mijn leven is het begeleiden een blijvende waardevolle ervaring”.

Verzet

De vrouwen uit het boek hebben in de jaren zeventig bewust meegedaan aan de ontwikkelingen van de tweede feministische golf. Ze zijn toen in verzet gekomen en hebben radicale beslissingen genomen. Sieth Delhaas: “Er is in het boek veel vastgelegd wat vrouwen hebben beleefd. En de uitspraken zijn zo compact dat er een beeld bij verschijnt. Soms zijn het maar een paar zinnen en toch proef je het leven dat daar achter zit”.

‘Vrouwen van dagen’, uitgeverij Narratio, ISBN 90 5263 202 2, kost f 29,50.

Voor meer informatie over de bijeenkomst op de Tiltenberg: van maandag t/m vrijdag van 10.00 tot 17.00 uur (0252) 517044.